

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 19CbZm/13/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8113209030
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 03. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daniela Baranová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2015:8113209030.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov samosudkyňou JUDr. Danielou Baranovou v právnej veci navrhovateľa: CD Consulting s. r. o., so sídlom Nagano Office Center, K červenému dvoru 3269/25a, 130 00 Praha 3, IČO: 264 29 705, Česká republika zastúpeného Fridrichom Paľkom, s. r. o., so sídlom Grösslingova 4, 811 09 Bratislava proti odporkyňi: F. A., Z.. X.X.XXXX, Z. B. X. XX, X., t.č. na neznámom mieste, zast. opatrovníčkou Evou Karnišovou, súdnou tajomníčkou Okresného súdu Prešov, o zaplatenie 309 eur s prísl., takto

rozhodol:

Návrh z a m i e t a.

V y h l a s u j e zmluvnú podmienku vo Všeobecných podmienkach poskytnutia úveru k zmluve č. 802000256 uzavretej medzi Pohotovosťou s.r.o a odporkyňou dňa 16.3.2010 pod bodom č. 17 v znení: „Dohoda o vyplnení zmenky. Na zabezpečenie peňažného záväzku dlžníka ako vystaviteľa zmenky / ďalej aj ako vystaviteľ/ vyplývajúceho z tejto úverovej zmluvy voči veriteľovi ako remitentovi /ďalej aj ako remitent/ vystavil vystaviteľ zmenku, v ktorej nie sú vyplnené zmenková suma a dátum začiatku úročenia zmenkovej sumy. Zmluvné strany sa dohodli, že zmenkovú sumu vyplní na zmenke remitent najskôr v deň, kedy sa v zmysle bodu 4 týchto podmienok stane celý dlh splatný okamžite t.j. keď dlžník neuhradí včas štyri po sebe idúce splátky, poprípade uhradí len časti splátok, alebo neuhradí včas poslednú splátku, alebo časť splátky. Zmenková suma bude pozostávať zo sumy všetkých peňažných nárokov veriteľa voči dlžníkovi, ktoré veriteľovi vzniknú ku dňu vyplnenia zmenky. Dátum úročenia zmenkovej sumy vyplní na zmenke remitent tak, že ním bude deň kedy sa v zmysle bodu 4 týchto podmienok stal splatný celý dlh.“ za neprijateľnú.

Náhradu trov konania odporkyňi n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ podal dňa 28.3.2013 na tunajšom súde návrh na uplatnenie pohľadávky podľa čl. 4 ods. 1 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007, ktorým sa ustanovuje európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu, ktorým sa domáhal voči odporkyňi zaplatenia 309 eur, zmenkový úrok vo výške 0,25 % denne zo sumy 309 eur od 30.7.2010 do zaplatenia, 6 % zákonný ročný úrok zo sumy 309 eur od 13.10.2010 do zaplatenia, zmenkovú odmenu o výške 1/3 % zmenkovej sumy, teda 1,03 eur, pričom svoj návrh odôvodnil tým, že je ako indosatár nadobúdateľom všetkých práv zo zmenky, ktorú vystavila odporkyňa dňa 16.3.2010 na zmenkovú sumu 309 eur, pričom sa zaviazala aj k úhrade zmenkového úroku vo výške 0,25 % denne od 30.7.2010. Indosonovaná zmenka je vistazmenkou opatrenou doložkou „na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia.“ Zmenka bola vystavená dňa 16.3.2010 (dátum vystavenia) na sumu 309 eur, pričom do jej textu bol poňatý záväzok odporkyne zaplatiť za túto zmenku pri predložení na rad zmenkového veriteľa zmenkovú

sumu spolu s 0,25 % denným úrokom od 30.7.2010. Za miesto splatenia bolo určené sídlo prvotného zmenkového veriteľa.

Indosant predložil zmenku k zaplateniu, pričom vystaviteľ doposiaľ zaplatil 0 eur, pričom na zmenkovú sumu uhradil 0 eur a na úroky uhradil 0 eur. Keďže zmenková listina je opatrená doložkou „bez protestu“ indosant nenechal vyššie uvedené skutočnosti zistiť verejnou listinou.

Keďže podľa originálu predloženej zmenky, táto v pravom hornom rohu obsahovala údaj číslo zmluvy: 802000256, a keďže zmenka bola vystavená pôvodne na spoločnosť Pohotovosť s. r. o. , Pribinova 25, 911 09 Bratislava, ktorá je nebankovou spoločnosťou a o.i. poskytuje aj spotrebiteľské úvery, súd požiadaval navrhovateľa formulárom B v zmysle vyššie uvedeného nariadenia, aby doplnil svoj návrh o predloženie zmluvy, ktorej číslo je uvedené na predloženej zmenke, nakoľko súdu sa javí, že by mohla byť zmluvou spotrebiteľskou za účelom zistenia, či sa nejedná o spotrebiteľský spor, na riešenie ktorého bude potrebné aplikovať spotrebiteľskú legislatívu.

Navrhovateľ však súdu oznámil, že poskytol dostatočne jasné a primerané informácie o uplatnenej pohľadávke, ktorá je založená na zmenkových nárokoch vyplývajúcich z platnej zmenky; predložil súdu originál zmenky a zmenkové informácie preniesol presne do návrhu na uplatnenie pohľadávky, a preto neostáva z jeho strany čo doplniť alebo opraviť. V konaní uplatňuje majetkové práva zo zmenky a nie z pohľadávky. Disponuje len indosonovanou zmenkou a nemá k dispozícii iné primerané a presné údaje alebo listiny, ktoré súd požaduje a ktoré by mohol nad rámec už uvedeného oznámiť alebo predložiť.

Súd vo výzve, ktorú následne navrhovateľovi adresoval uviedol, že „poukazuje na článok 9 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady ES č. 861/2007, ktorým sa ustanovuje Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu podľa ktorého, cieľom tohto nariadenia je podporovať základné práva a zohľadňovať najmä zásady uznané v Charte základných práv Európskej únie. Súd alebo tribunál by mal rešpektovať právo na spravodlivý proces a zásadu kontradiktórneho procesu, najmä pri rozhodovaní o potrebe ústneho pojednávania, o dôkazných prostriedkoch a rozsahu v akom sa vykonávajú dôkazy.

Keďže právo na spravodlivý proces, na ktoré odkazuje bod 9 preambuly nariadenia, je cieľom tohto nariadenia, je potrebné vykladať všetky ustanovenia tohto nariadenia cez prizmu zabezpečenia práva na spravodlivý proces pre oboch účastníkov. Súd v tejto súvislosti poukazuje aj na uznesenie NS SR z 21.júla 2010 sp. zn. 5 Cdo 122/2010, podľa ktorého obsah práva na spravodlivý súdny proces nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva, alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní. Obsahom tohto práva je irelevantné konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Ak je toto konanie v rozpore s procesnými predpismi, porušuje ústavnoprávne princípy (napr. II ÚS 85/06). Občiansky súdny poriadok upravujúci postup súdu a účastníkov v občianskom súdom konaní ústavou zaručené právo osobnej prítomnosti na súdnom konaní zabezpečuje tak, že ukladá súdu, ak zákon nestanovuje inak, aby nariadil na prejednanie veci pojednávania, na ktoré predvolá účastníkov a všetkých, ktorých prítomnosť je potrebná, pričom predvolanie musí byť účastníkom doručené tak, aby mali dostatok času na prípravu (§115 ods. 2 O.s.p.). Je potom na účastníkovi, či svoje právo využije, ale nie. Zúčastniť sa prejednávania právnej veci pred súdom je neodhateľným právom každého účastníka konania a to v každom štádiu postupného procesu, pokiaľ zákon nestanovuje inak, ak na tomto svojom práve účastník trvá. Zákon v ustanovení § 101 ods. 2 druhá veta O.s.p. určuje len jednu výnimku z toho práva účastníka, za ktorej sa môže vec prejednať i v jeho neprítomnosti - t.j. ak riadne predvolaný účastník sa na pojednávanie nedostavil a nepožiadal z dôležitého dôvodu o odročenie pojednávania.

Jednou zo súčasť konceptie spravodlivého súdneho konania, je tiež princíp rovnosti zbraní, ktorý okrem iného vyžaduje, aby každý účastník mal primeranú možnosť predložiť svoje návrhy za podmienok, ktoré nie sú podstatne nevýhodnejšie než podmienky, za ktorých touto možnosťou disponuje druhý účastník (viď rozsudky ESLP Ankerl v. Švajčiarsko, 1996 - V, s. 1567, Helle v. Fínsko, 1997 - VIII, s. 2928 a pod.). Súd je presvedčený, že v tzv. klasickom sporovom konaní možno konať o tomto návrhu aj v prípade, ak navrhovateľ nereaguje na výzvu súdu podľa tlačiva B a nedoplní v žiadanom rozsahu návrh tak, aby bolo možné posúdiť nárok žalobcu z hľadiska skutkových aj právnych následkov konania“.

Navrhovateľ opätovne súdu oznámil, že takéto informácie nemá a poukázal na abstraktnosť zmenky ako cenného papiera.

Súd vo veci nariadil pojednávanie, pričom vykonal dokazovanie oboznámením rovnopisu zmenky, rovnopisom zmluvy, všeobecnými podmienkami poskytnutia úveru, ako aj ostatným spisovým materiálom a zistil tento skutkový stav:

Navrhovateľ je podľa výpisu z Obchodného registra Mestského súdu v Prahe je v pod č. C81616 zapísaný s dňom zápisu 24.1.2001 v predmete činnosti o.i. od vzniku až po 8.1.2013 činnosť ekonomických poradcov, sprostredkovateľská činnosť.

Obchodná spoločnosť Pohotovosť, s. r. o je podľa výpisu z Obchodného registra Okresného súdu Bratislava I, oddielu Sro, vložka 23636/B zapísaná s dňom vzniku 14.3.2001 v predmete činnosti o.i. poskytovanie úverov z vlastných zdrojov.

Spoločníkmi tejto spoločnosti sú Jaroslav Fuchs a LUKA & BRAMER, spol. s r. o., Pribinova 25, Bratislava.

Odporkyňa je fyzická osoba.

Dňa 16.3.2010 uzavrela odporkyňa s obchodnou spoločnosťou Pohotovosť s. r. o. zmluvu o úvere č. 802000256, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru vo výške 200 eur s tým, že odporkyňa sa zaviazala zaplatiť veriteľovi túto sumu zvýšenú o príslušný poplatok vo výške 85 eur, celkovo zaplatiť čiastku 285 eur v 3 mesačných splátkach po 95 eur počnúc dňom 25.4.2010 na účet veriteľa špecifikovaný vo Všeobecných podmienkach poskytnutia úveru.

V spodnej časti tejto formulárovej zmluvy, ktorá podľa názvu bola uzavretá v zmysle § 497 a nasl. Obchodného zákonníka, žalovaná vyhlásila, že sa oboznámila a súhlasí s obsahom zmluvy o úvere, aj s obsahom plnomocnení v nej uvedených a súhlasí so všeobecnými podmienkami poskytnutia úveru, ktoré sú na zadnej strane tejto zmluvy; nemá k nim žiadne výhrady a zaväzuje sa ich dodržiavať.

Podľa čl. 14 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru nazvaného Dohoda o vyplnení zmenky, na zabezpečenie peňažného záväzku dlžníka ako vystaviteľa zmenky vyplývajúcej z tejto úverovej zmluvy voči veriteľovi ako remitentovi, vystavil vystaviteľ zmenku, v ktorej nie sú vyplnené zmenková suma a dátum začiatku úročenia zmenkovej sumy. Ručiteľ je z takto vystavenej zmenky zaviazaný ako zmenkový ručiteľ. Zmluvné strany a ručiteľ sa dohodli, že zmenkovú sumu vyplní na zmenke remitent najskôr v deň, kedy sa v zmysle bodu 4 týchto podmienok stane celý dlh splatný okamžite, t.j. keď dlžník neuhradí včas štyri po sebe idúce splátky, prípadne uhradí len časti splátok, alebo neuhradí včas poslednú splátku alebo časť poslednej splátky. Zmenková suma bude pozostávať zo sumy všetkých peňažných nárokov veriteľa voči dlžníkovi, ktoré veriteľovi vzniknú ku dňu vyplnenia zmenky. Dátum začiatku úročenia zmenkovej sumy vyplní na zmenke remitent tak, že ním bude deň, kedy sa v zmysle bodu 4 týchto podmienok stal splatný celý dlh.

Navrhovateľ predložil originál zmenky, ktorú vystavila odporkyňa dňa 16.3.2010 na zmenkovú sumu 309 eur, pričom sa zaviazala aj k úhrade zmenkového úroku vo výške 0,25 % denne od 30.7.2010. Indosonovaná zmenka je vistazmenkou opatrenou doložkou „na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia.“

Podľa originálu predloženej zmenky, táto v pravom hornom rohu obsahuje údaj číslo zmluvy: 802000256 a za miesto splatenia je určené sídlo prvotného zmenkového veriteľa a to spoločnosti Pohotovosť, s.r.o.

Uznesením Okresného Prešov zo dňa 17.3.2015, č.k. 19CbZm/13/2013-112 bola odporkyni ustanovená opatrovníčka Eva Karnišová, nakoľko jej pobyt nie je súdu známy.

Na základe takto zisteného skutkového stavu súd právne uzatvára:

Predmetom nároku navrhovateľa, ktorý ho uplatňuje v zmysle ustanovení čl. 4 ods. 1 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007, ktorým sa ustanovuje európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu, nárok vyplývajúci podľa neho z uzavretej vistazmenky a domáha sa, aby súd formálne posudzoval predmetný právny vzťah výlučne podľa zásad zmenkového práva.

Keďže sa však evidentne jedná o spotrebiteľský právny vzťah, je potrebné vyporiadať sa aj s otázkou platnosti uzavretej zmluvy o úvere, ktorá bola kauzálnym vzťahom na vystavenie tejto zmenky ako blankozmenky.

Zmluva o úvere ako je možné konštatovať po oboznámení sa s formulárovým textom zmluvy, bola uzavretá za účinnosti zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, pričom podľa ustanovenia § 2 písm. a) Na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľom fyzická osoba, ktorej

je ponúkaný alebo bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania, podľa § 7 Veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru. Povinnosť podľa prvej vety sa považuje za splnenú, ak je splatenie spotrebiteľského úveru v celom rozsahu zabezpečené peňažnými prostriedkami alebo cennými papiermi; tým nie je dotknuté ustanovenie § 17 ods. 3 <javascript:%20fZzSRInternal('34604',%20'18285360',%20'18285360',%20'5437496',%20'5437496',%20'0')>. Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť údaje potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver; tým nie je dotknuté právo veriteľa využívať informácie o spotrebiteľovi z príslušnej databázy za podmienok ustanovených osobitným zákonom. Podľa ustanovenia § 17 ods. 3 tohto zákona, v súvislosti s poskytovaním spotrebiteľského úveru nemožno splniť dlh alebo zabezpečiť jeho splnenie zmenkou alebo šekom.

Nakoľko v súvislosti s poskytovaním spotrebiteľského úveru nemožno splniť dlh alebo zabezpečiť jeho splnenie zmenkou alebo šekom, súd nárok ako nedôvodný zamietol.

Podľa § 53 odsek 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 153 ods. 4 O.s.p. ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve alebo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky alebo mu na základe takejto podmienky súd uložil povinnosť vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie, súd aj bez návrhu výslovne uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dojednané v spotrebiteľskej zmluve.

Zároveň súd vyhlásil zmluvnú podmienku zmluvnú podmienku vo Všeobecných podmienkach poskytnutia úveru k zmluve č. 802000256 uzavretej medzi Pohotovosťou s.r.o a odporkyňou dňa 16.3.2010 pod bodom č. 17 v znení: „Dohoda o vyplnení zmenky. Na zabezpečenie peňažného záväzku dlžníka ako vystaviteľa zmenky /ďalej aj ako vystaviteľ/ vyplývajúceho z tejto úverovej zmluvy voči veriteľovi ako remitentovi /ďalej aj ako remitent/ vystavil vystaviteľ zmenku, v ktorej nie sú vyplnené zmenková suma a dátum začiatku úročenia zmenkovej sumy. Zmluvné strany sa dohodli, že zmenkovú sumu vyplní na zmenke remitent najskôr v deň, kedy sa v zmysle bodu 4 týchto podmienok stane celý dlh splatný okamžite t.j. keď dlžník neuhradí včas štyri po sebe idúce splátky, poprípade uhradí len časti splátok, alebo neuhradí včas poslednú splátku, alebo časť splátky. Zmenková suma bude pozostávať zo sumy všetkých peňažných nárokov veriteľa voči dlžníkovi, ktoré veriteľovi vzniknú ku dňu vyplnenia zmenky. Dátum úročenia zmenkovej sumy vyplní na zmenke remitent tak, že ním bude deň kedy sa v zmysle bodu 4 týchto podmienok stal splatný celý dlh.“ za neprijateľnú.

Súd mal za to, že ustanovenie zmluvy o úvere obsahujúce dohody o vyplnení zmenky je potrebné považovať za neprijateľnú zmluvnú podmienku, nakoľko táto zmluvná podmienka nebola individuálne dojednaná, t.j. bola vopred navrhnutá a spotrebiteľ nebol schopný ovplyvniť podstatu tejto podmienky a toto zmluvné dojednanie spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy, ku škode spotrebiteľa, nakoľko dodávateľ si zabezpečil svoju pohľadávku vzniknutú na základe zmluvy o úvere na úkor práv spotrebiteľa. Súdom má za to, že spotrebiteľ v čase uzavretia dotknutej zmluvy o úvere nebol schopný posúdiť zákonné dôsledky uzavretej dohody o vyplnení zmenky, a teda predovšetkým posilnenie práva a jeho vymožitelnosti na strane dodávateľa na úkor spotrebiteľa. Teda súd mal za to, že dotknuté zmluvné dojednanie narušuje rovnováhu výhod poskytovaných dodávateľovi a spotrebiteľovi, dospel k záveru o neprijateľnosti tejto zmluvnej podmienky, pričom je úlohou súdu, aby zabránil uplatňovaniu takejto neprijateľnej zmluvnej podmienky a podľa ust. § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka je potrebné neprijateľnú podmienku upravenú v spotrebiteľskej zmluve považovať za neplatnú. Nakoľko ustanovenie spotrebiteľskej zmluvy obsahujúce dohodu o vyplnení zmenky je potrebné považovať za neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorá je podľa Občianskeho

zákonníka neplatná, súd mal za to, že dodávateľ nebol oprávnený takú zmenku vyplniť a tým si ani uplatniť nárok z tejto zmenky na súde. (uznesenie Okresného súdu Bratislava V zo dňa 1.3.2011, č.k. 37Er/7273/2010-10).

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p., keďže vzhľadom na pomer úspechu a neúspechu, by právo na náhradu trov konania prináležalo odporkyni, ale tejto trovy konania nevznikli, preto jej ich súd nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Prešov.

Odvolanie je potrebné podať v 2 písomných vyhotoveniach. V odvolaní má sa popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v čom sa vidí nesprávnosť tohto rozhodnutia alebo postupu súdu a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 251 O.s.p., ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia alebo návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.